

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Pia Heidi Nielsen, sektorformand for FOA Kost & Service

Thomas Brücker, sektorformand for FOA Teknik & Service

FOA har faggrupper inden for Kost- og Servicesektoren på både offentlige og private institutioner. De arbejder med mad og måltider samt hygiejne, herunder infektionshygiejnisk rengøring.

FOA har faggrupper inden for Teknik- og Servicesektoren på det offentlige område. Det drejer sig om teknisk servicemedarbejdere og ledere på institutioner, haller, skoler mv.

Input på Kost- og serviceområdet

1. Klimaforandringer og resistente bakterier kræver styrket fokus på hygiejnisk rengøring

Ekspertter fra FN har påpeget, at nye mikroorganismer og sygdomme bliver en af de store trusler mod vores sundhed i årene der kommer. Og udfordringerne bliver ikke mindre når vi ser ind i en fremtid med stigende udfordringer med de resistente bakterier og risiko for nye pandemier.

Forebyggelse af sygdom og styrket sundhed er en god investering. Vi får flerdoblet vores investering i form af sparede sygedage, barn syg-dage, genindlæggelser mm.

I fremtidens sundhedsarbejde i klimaforandringernes skygge bør personale med viden om og uddannelse i forebyggelse og hygiejne certificeres på linje med andre specialer. På FOAs område er det serviceassistenter, rengøringsteknikere og husassistenter, der arbejder med hygiejne i praksis.

Desværre nedlægges hygiejneorganisationerne på de offentlige arbejdspladser, og der spares igen på rengøringen efter covid. Det skal vi have ændret, så kommunerne prioriterer det forebyggende arbejde, som FOAs medlemmer udfører.

Derfor foreslår FOA

- *At forpligte kommuner og regioner til at sikre funktionsdygtige hygiejneorganisationer på arbejdspladserne*
- *At afsætte målrettede midler til at prioritere hygiejnisk rengøring, herunder til specialiserede kurser og certificeringer inden for områder som infektionskontrol og bæredygtig, hygiejnisk rengøring*

2. Statens Indkøbsaftale sætter begrænsninger for klimavenlige måltidsløsninger

Hver dag bliver der produceret ca. 1 mio. måltider i offentlige køkkener og kantiner. Vi er nødt at finde nogle løsninger, der fremmer en klimavenlig levevis. Og her leverer vores medlemmer dagligt de bæredygtige måltider. De er bæredygtige bl.a. fordi der bruges mindre kød, og mere grønt og bønner – lige akkurat som Fødevarestyrelsens officielle kostråd tilsiger.

FOAs medlemmer på køkkenområdet nævner især en barriere og det er Statens indkøbsaftaler. Statens indkøbsaftaler afspejler ikke i dag i tilstrækkelig grad bæredygtighed og den grønne omstilling. Bl.a. er det svært at lave aftaler med lokale små leverandører på fx fisk, porrer, kartofler og jordbær, blot for at nævne nogen.

Hvis det er muligt at købe lokale råvarer, er økologiregnskabet tidskrævende og besværligt.

Økologiregnskab er typisk afregnet i kilo. Der er typisk på daginstitutionsområdet 12 kr pr barn til 3 måltider. 2 mellemmåltider og 1 frokostmåltid. Derfor er priserne afgørende for at få økonomien til at hænge sammen, og der er brug for meget mere fleksibilitet i dokumentationskravene.

Vareudvalget er også for snævert. Sæsonvarer (grøntsager og frugt) tager lang tid at få i aftalen. Bælgfrugter som kikærter og røde linser er med i aftalen, men der efterspørges mange flere typer bælgfrugter, idet vi skal følge Fødevarestyrelsens anbefalinger og spise flere bælgfrugter og mindre kød.

Derfor foreslår FOA at justere Statens indkøbsaftaler, så

- *Der bliver større fleksibilitet i forhold til indkøb af lokale, økologiske råvarer og flere grønne valgmuligheder.*
- *At åbne for koordineringen, så et økologiregnskab ikke står i vejen for at vælge bæredygtige råvarer.*

Input på Teknik- og serviceområdet

3. Vedvarende energi i form af solceller kræver mindre bureaukrati og et stramt fokus på regeringens solcellestrategi

Det er helt afgørende for Danmarks fælles ambition om CO2 neutralitet, at kommunerne får handlet på at gøre de kommunale bygninger langt mere energivenlige. En åbenlys mulighed er, at der opsættes solceller på de kommunale bygninger ligesom at det stilles som krav til kommunale nybyggerier, at der er solceller på tagene. Problemet er at denne udvikling går for langsomt og det skyldes at der er nogle helt afgørende begrænsninger hvor kommunerne kommer i klemme.

Problemet er, at der skal nedsættes en bestyrelse for et kommunalt solcelleselskab og det er uanset hvordan man vender det bureaukratisk tungt. Samtidig skal opsætning af solcellerne finansieres og for at det er bare det mindste rentabelt skal man op i ca. 20 anlæg af 50kwp da de enkelte anlæg ikke må være for store. Endelig må kommunerne ikke tjene penge på elproduktion og skulle det ske så modregnes kommunerne i deres bloktilskud.

Den lovændring der trådte i kraft i 2022 hvor man som kommune kan nøjes med at etablere et samlet solcelleselskab, som går på tværs af samtlige kommunale bygninger og som også kan etableres som fælleskommunale selskaber frem for, at man tidligere skulle oprettes et selskab for hvert enkelt anlæg hilser FOA velkommen.

I regeringens solcellestrategi fra maj 2023 fremgår det, at regeringen løbende vil være i dialog med interessenter for at sikre klarhed om reglerne for opsætning af solceller på offentlige bygninger.

Derfor foreslår FOA:

- *At kommunerne får mulighed for at andre låne- og finansieringsmuligheder end i dag, så anlæggelse af solceller på kommunale tage eller solcelleanlæg er mere økonomisk fordelagtigt for kommunerne.*
- *At Klima-, Energi og Forsyningsudvalget beder regeringen om en status på arbejdet med implementeringen af solcellestrategien og ikke mindst på reglerne om anlæggelse af solceller på offentlige bygninger*

- *Hele modellen omkring selskabsdannelse bør retænkes. Man bør i stedet give kommunerne mulighed for at skabe et overskud ved produktion af strøm så længe overskuddet bruges på grønne investeringer eller som et løft af velfærden. Derved ville kommunerne have et incitament til at sætte fart i den grønne energiproduktion.*

4. Giv energioptimeringer i kommunerne egen anlægsramme

En anden åbenlys mulighed for at reducere den kommunale CO2 udledning er, at der sættes turbo under energirigtig drift. Mange kommunale bygninger er gamle og utidssvarende og de er bygget på et tidspunkt, hvor bygningsreglementet ikke havde fokus på energioptimering.

Der pågår derfor en stor opgave i at få energioptimeret i landets mange kommunale bygninger. FOAs medlemmer på det tekniske område spiller en stor rolle i implementeringen af klimavenlige løsninger. De er eksperter på de enkelte kommunale bygninger og de ved lige præcis hvor energien siver ud.

Den største bremseklods for den kommunale energioptimering er anlægsloftet, som på mange måder er nødvendigt for at styre tempoet i byggebranchen og derved også priser og ressourceforbrug.

Problemet er, at der generelt er et større behov for at bygge og reovere end anlægsloftet giver mulighed for. Udskiftning af klimaskærme og smartere og mere energirigtig LED belysning kommer derfor til at skulle konkurrere med kapacitetstilpasninger i skoler og dagtilbud, renovering og udbygning af veje og nye kultur og idrætsfaciliteter.

Derfor foreslår FOA:

- *At der kigges på et almindeligt og et grønt anlægsloft hvor der gives mulighed for at arbejdet med to sideløbende anlægslofter, hvoraf den ene anlægsramme er allokeret til energirenoveringer og den anden til øvrige anlæg og renoveringer.*
- *Alternativt at energirenoveringer holdes helt ude af anlægsregnskabet, på lige fod med ydelser, der holdes ude af servicerammen. Dette vil give energirenoveringerne det forebyggende formål, der er tiltænkt med energi- og klimatilpasninger og vil derfor på længere sigt sikre, at kommunernes energioptimeringer prioriteres ud fra egen økonomiske ramme.*